

LUND UNIVERSITY

Spretigt men viktigt om islamofobi

Recension av Andreas Malms Hatet mot muslimer (Atlas, 2009)

Janson, Torsten

Published in:
Kyrkans tidning

2009

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Janson, T. (2009). Spretigt men viktigt om islamofobi: Recension av Andreas Malms Hatet mot muslimer (Atlas, 2009). *Kyrkans tidning*. <http://www.kyrkanstidning.se/kultur/spretigt-men-viktigt-om-islamofobi>

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Spretigt men viktigt om islamofobi. Recension av Andreas Malms *Hatet mot muslimer* (Atlas, 2009). *Kyrkans Tidning* 2009-04-22.

Sedan utgivningen av Andreas Malms monumentala studie (747 sidor, 2126 noter) har debattens vågor gått höga kring begreppet islamofobi och dess relevans. Det är egentligen beklämmande. Det första svenska försöket att i större format dokumentera och analysera hets mot muslimer havererar i en förlamande begreppsdiskussion.

Höger-vänsterskalan i integrationsdiskussionen är gammal, och ståndpunkterna var nog klara redan innan boken kommit ur pressarna – eller för den delen skrevs. Malm själv är etablerad vänsterdebattör, därtill doktorand i humanekologi. Men ämnet är för viktigt för att köra fast i tankesmedjornas huggsexor, och Andreas Malms bok har förtjänster som förtjänar större uppmärksamhet än bristerna.

Därför har också författaren gjort sig själv en otjänst i valet av format. Omfattningen såväl som den innehållsmässiga spretigheten och viljan att säga *allt* i en störtflod av exempel och perspektiv gör att fokus förskjuts från bokens viktigaste poänger.

I samma andetag skall säga att *alla* enskilda delar imponerar var för sig. För en islamolog luttrad av mångårig läsning av plattityder och felaktigheter om islam är boken en lisa. Malm är påläst och omsorgsfull i valet av sina referenser.

Medan den första delen förtjänstfullt dokumenterar fördomar om islam ger den andra ett slags korrektiv. Här avfärdas de bisarra idéerna om en tickande muslimsk demografisk bomb; felaktigheterna om jihad-begreppet och islams oskiljaktighet mellan politik och religion, mm. Så följer en exposé över muslimers sociala villkor i Europa och det förnyade assimilationstänkandet. I tredje delen haglar perspektiven vidare: massmorden i Bosnien, islambörelsernas historia, jämförelser med antisemitism. Slutligen utmynnar boken i en klassisk-marxistisk analys av islamofobins natur: intressant men politiskt brännbar.

Mest övertygande är studiens första del. Malms huvudpoäng kan sammanfattas som att det fördomsalstrande talet om islam och muslimer i Västerlandet rör sig mellan tre sammanlänkade och ömsesidigt förstärkande cirklar.

Dels har vi den paranoida Eurarabia-litteraturen: muslimerna håller på att ta över Europa, alltmedan de naiva politikerna sover och drömmer om mångkultur.

För det andra har vi främlingsfientliga partier, i vilka islamofobin intagit bio-rasismens plats som politiskt drivmedel – och framgångsrecept.

Slutligen har vi en delvis akademiskt förankrad, bred islamdiskurs, där islam framställs som enhetligt, oföränderligt, underlägset och hotfullt. I stället för att granska dagens konflikter i sitt sociala och ekonomiska sammanhang söks förklaringen i *islam självt*.

Malm han har otvivelaktigt en poäng i att sådana föreställningar letat sig in i den politiska mittfårans tal om islam, och att detta krymper avståndet till den uttryckliga islamofobin. För från generaliseringar om muslimers konfliktbenägenhet, islams kvinnofientlighet och konflikternas grund i Koranen är det bara ett musklick till Sverigedemokraternas hemsida.

Torsten Janson, islamolog

<http://www.kyrkanstidning.se/kultur/spretigt-men-viktigt-om-islamofobi>